

Preddiplomski studij arheologije

Naziv kolegija: Velika seoba naroda

Nositelj/izvođač: dr. sc. Krešimir Filipec, izv. prof.

ECTS – bodovi: 5

Jezik: hrvatski

Trajanje: 3. godina studija, 5. semestar

Status: izborni

Oblik nastave: 2 sata predavanja

Uvjeti za upis kolegija: ne postoje

Ciljevi predmeta: U prvim stoljećima nakon rođenja Isusa Krista Europu su zadesile velike seobe naroda. Velika seoba različitih germanskih naroda s kraja 2. stoljeća izmijenile su kartu tadašnje Europe i stvorile pretpostavke za veliko pomicanje ljudstva koje će uslijediti nakon prodora Huna u zadnjoj trećini 4. stoljeća. Veliki seobeni valovi pokrenuti od različitih većinom germanskih naroda doveli su do dezintegracije čitave Europe i propasti rimske vlasti u velikim njezinim dijelovima na zapadu. Nakon stabilizacije i zauzimanja pojedinih dijelova zapadne i srednje Europe stvorena su germanska kraljevstva i vojvodstva u kojima se započinju odvijati različiti procesi inkulturacije, preoblikovanja i preuzimanja različitih tehnika, stilova i tehnologija koje dovode do mijenjanja njihove kulture života pod jakim utjecajem blizine još žive i jake antičke civilizacije i njene industrije. Kroz osnovne kronološke sisteme mogu se pratiti promjene koju su nam vrlo važne za datiranje arheološke građe proučavanja spomenutih procesa te procesa njihova odnošaja prema mrtvima jer su nam pokopi i groblja vrlo često jedini izvor za proučavanja toga razdoblja preoblikovanja današnje Europe. U žarištu interesa su zbivanja i procesi od 400. do 800. godine.

Ishodi učenja na razini programa kojima predmet pridonosi: Moći objasniti i usporediti obilježja arheoloških kultura i civilizacija na području Hrvatske i Europe te objasniti glavne povijesne procese bitne za razumijevanje arheoloških kultura posebno vremena velike seobe naroda između 350. i 700.

Očekivani ishodi učenja na razini predmeta: Moći prepoznati kronološki i kulturološki indikativan arheološki materijal te moći nabrojati i savladati glavne povijesne procese. Koristiti se stručnom literaturom u samostalnom radu

Sadržaj predmeta:

1. Germani u prethistoriji
2. Kronologije
3. Černjahovska kultura

4. Kasnoantička baština
5. Goti u Panoniji
6. Gepidi u Panoniji
7. Crnomorski stilovi
8. Crnomorski stilovi II
9. Tehnike i stilovi 5. stoljeća
10. Langobardi u Panoniji
11. Životinjski stilovi
12. Životinjski stilovi II
13. Životinjski stilovi III
14. Langobardi u Italiji
15. Kraj merovinškog vremena

Obveze studenata: napisati seminarski rad

Praćenje rada studenata: Pismeni i usmeni ispit

Obvezna literatura:

I. Bón, Der Anbruch des Mittelalters, Budapest 1976.

Germanen, Hunnen und Awaren. Schätze der Völkerwanderungszeit. Die Archäologie des 5. und 6. Jahrhunderts an der mittleren Donau und der östlich-merowingische Reihengräberkreis. Ausstellungskataloge des Germanischen Nationalmuseums, Nürnberg 1987.

I Goti, (katalog izložbe), Milano 1994.

I Langobardi, (katalog izložbe), 1990.

R, Müller i H. Steuer, Fibel und Fibeltracht, Reallexikon der Germanischen Altertumskunde, (separat) 68-196., Berlin-New York.

I. Bóna, Das Hunnenreich, Budapest 1992.

Dopunska literatura:

V. Bierbrauer., Die ostgotischen Grab- und Schatzfunde in Italien, Biblioteca degli Studi Medievali 7, 1975.

W. Menghin, Die Langobarden, Stuttgart 1985.

J. Werner, Beiträge zur Archäologie des Attila-Reiches, München 1956.

J. Werner, Die Langobarden in Panonien, München 1962.

J. Werner, Münzdatierte austrasische Grabfunde, Berlin 1935.